

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
14^η Δ/ΝΣΗ ΦΠΑ
ΤΜΗΜΑ Β' «Παροχή Υπηρεσιών
& Ειδικά Καθεστώτα»

6919
16-04-07

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2007
Αριθ. Πρωτ.: 1015460/1220/215/B0014
1028280/2255/381/B0014

Ταχ. Δ/ση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Δ. Κουλούρη
Τηλέφωνο : 210-3645.832
Fax : 210-3645413
e-mail : fpa-b1@ky.ypoik.gr

ΠΡΟΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ
Πεσματζόγλου 1
105 59 ΑΘΗΝΑ

ΚΟΙΝ: Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ ΑΘΗΝΩΝ
Θησέως 55-57

ΘΕΜΑ: Φορολογική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ Υπηρεσιών που παρέχονται από Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.
ΣΧΕΤ.: Τα από 12.02.2007 και 16.03.2007 έγγραφά σας.

Σε απάντηση των ανωτέρω σχετικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με όσα αναφέρετε στα έγγραφά σας η εταιρεία Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (εφεξής ΕΧΑΕ) αποτελεί τη μητρική εταιρεία του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής Χ.Α.) το οποίο έχει αναλάβει τη διοργάνωση των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην Ελλάδα μέσω της υφιστάμενης πλατφόρμας συναλλαγών κατόπιν σχετικής άδειας που έχει λάβει από την εποπτική αρχή (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς). Η ΕΧΑΕ για την παροχή των υπηρεσιών της προς τα μέλη του χρηματιστηρίου, τους χειριστές του συστήματος άυλων τίτλων, τις εισηγμένες εταιρείες αλλά και σε τρίτα πρόσωπα εισπράττει δικαιώματα τα οποία προβλέπονται σε κανονισμούς που εκδίδονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και εγκρίνονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Τα δικαιώματα αυτά σχετίζονται με τις εργασίες που αφορούν μετοχές ανωνύμων εταιρειών κατά τρόπο άμεσο (όπως συμβαίνει στα κλασικά δικαιώματα για τη διαπραγμάτευση ή την εκκαθάριση) ή κατά τρόπο έμμεσο (όπως συμβαίνει στα δικαιώματα που σχετίζονται με τη χρήση ηλεκτρονικών υποδομών που αποτελούν το μοναδικό μέσο για την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης ή της εκκαθάρισης).

Ο όμιλος ΕΧΑΕ με αφορμή την πρόσφατη συγχώνευση του Κεντρικού Αποθετηρίου Αθηνών αλλά και την εξειδίκευση των παρεχομένων υπηρεσιών από το Χ.Α. αναπροσάρμοσε την τιμολογιακή του πολιτική από την 1/1/2007 και θέσπισε και νέες χρεώσεις. Πρόκειται όπως αναφέρετε στο έγγραφό σας για «διάσπαση» και εξειδίκευση παλαιότερων χρεώσεων των οποίων

διερευνάται η φορολογική αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ. Ειδικότερα πρόκειται για τις ακόλουθες χρεώσεις:

(α) Συνδρομή σε σχέση με το ύψος των ετήσιων καταρτιζόμενων συναλλαγών (Κεφάλαιο Α2 (δ) της απόφασης 32 του ΔΣ του ΧΑ). Πρόκειται για μία μορφή συνδρομής που αφορά στη διαπραγμάτευση και την εν γένει διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών στην Αγορά Αξιών, η οποία συνδρομή υπολογίζεται σε συνάρτηση με το ύψος των ετήσιων καταρτιζόμενων συναλλαγών.

(β) Χρεώσεις για τη σύνδεση πρόσθετων τερματικών σταθμών του μέλους με το δίκτυο χρηματιστηριακών συναλλαγών (Κεφάλαιο Α3 της απόφασης 32 του ΔΣ του ΧΑ). Πρόκειται για χρέωση που έχει θεσπιστεί ως αντικίνητρο για τη χρήση των υποδομών του ΧΑ που δεν δικαιολογούνται από τη συναλλακτική δραστηριότητα των μελών του ΧΑ σε ετήσια βάση.

(γ) Δικαιώματα του ΧΑ για τη χρήση του Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (ΔΧΣ) από τα Μέλη (Κεφάλαιο Α4 της απόφασης 32 του ΔΣ του ΧΑ) τα ποσά αυτά καταβάλλονται σε συνάρτηση με τη γεωγραφική περιοχή στην οποία έχουν την έδρα τους οι χρήστες των υπηρεσιών, καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές του κόμβου με τον οποίο συνδέονται με το ΔΧΣ.

(δ) Δικαιώματα για άνοιγμα Μεριδας Επενδυτή στο Σύστημα Άυλων τίτλων (Άρθρο 4 της απόφασης 1/153/18.12.2006 της ΕΧΑΕ) εφάπαξ καταβαλλόμενα.

(ε) Δικαιώματα για τήρηση αξιών στον Ειδικό Λογαριασμό (Άρθρο 13 της απόφασης 1/153/18.12.2006 της ΕΧΑΕ) η οποία χρέωση έχει θεσπιστεί ως αντικίνητρο προκειμένου να μην τηρούνται οι αξίες στον Ειδικό Λογαριασμό ο οποίος αποτελεί τμήμα της μερίδας του επενδυτή πλην όμως δεν είναι δυνατή η διενέργεια οποιασδήποτε χρηματιστηριακής συναλλαγής επ' αυτών αν δεν μεταφερθούν σε λογαριασμό χειριστή. Δηλαδή στην ουσία η χρέωση αυτή γίνεται για να μην υπάρχει «απασχόληση» των υποδομών της εταιρείας.

(στ) Συνδρομές Χειριστών Λογαριασμών του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Άρθρο 15 της απόφασης 1/153/18.12.2006 της ΕΧΑΕ) που συνίστανται σε συνδρομή για την εκκαθάριση διακανονισμό και καταχώρηση αξιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 περ. κβ' του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ν.2859/2000) απαλλάσσονται από το φόρο οι εργασίες στις οποίες περιλαμβάνεται και η διαπραγμάτευση εκτός από τη φύλαξη και διαχείριση, που αφορούν μετοχές ανωνύμων εταιρειών, μερίδια, ομολογίες και λοιπούς τίτλους, με εξαίρεση τους τίτλους παραστατικούς εμπορευμάτων.

Η διάταξη αυτή έχει ενσωματώσει στην εσωτερική μας νομοθεσία τη διάταξη του άρθρου 135 παρ. 1 περ. στ' της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ (Αναδιατύπωση άρθρου 13 Β στοιχείο δ' περ. 5 της Έκτης Οδηγίας ΦΠΑ).

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής ΔΕΚ) οι όροι που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των

απαλλαγών στην παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών πρέπει να ερμηνεύονται στενά δεδομένου ότι οι απαλλαγές αυτές αποτελούν παρεκκλίσεις από τη γενική αρχή σύμφωνα με την οποία ο φόρος κύκλου εργασιών επιβάλλεται σε κάθε παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιείται εξ επαχθούς αιτίας από υποκείμενο στο φόρο (δείτε ενδεικτικά απόφαση ΔΕΚ 348/87). Επιπλέον (δείτε απόφαση ΔΕΚ 235/00) το άρθρο 13 Β στοιχείο δ' σημείο 5 της Έκτης οδηγίας πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι οι όροι «εργασίες οι οποίες αφορούν τίτλους» περιλαμβάνουν συναλλαγές από τις οποίες είναι δυνατό να δημιουργηθούν, να μεταβληθούν ή να διευρυνθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων από τους τίτλους. Το γεγονός ότι ορισμένο συστατικό στοιχείο είναι αναγκαίο για τη διενέργεια της απαλλασσόμενης πράξης δεν επιτρέπει το συμπέρασμα ότι απαλλάσσεται από το φόρο η υπηρεσία που αντιστοιχεί στο στοιχείο αυτό (Απόφαση ΔΕΚ SDC 2/95 σκέψεις 65,66). Οι παρεπόμενες υπηρεσίες προκειμένου να χαρακτηρισθούν ως πράξεις απαλλασσόμενες από το φόρο πρέπει να αποτελούν διακεκριμένο σύνολο, συνολικώς εκτιμώμενο το οποίο εκπληρώνει τις ιδιάζουσες και ουσιώδεις λειτουργίες μιας υπηρεσίας που απαλλάσσεται. Έτσι π.χ. (δείτε σκέψη 75 της ως άνω απόφασης) έχει κριθεί ότι οι εργασίες οι οποίες αφορούν μετοχές, μερίδια εταιρειών ή ενώσεων, ομολογίες και λοιπούς τίτλους περιλαμβάνουν τις πράξεις που διενεργούνται από κέντρο πληροφορικής αν αυτές είναι διακεκριμένες και αν είναι ιδιάζουσες και ουσιώδεις για τις απαλλασσόμενες πράξεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι ήδη σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ξεκινήσει επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής της απαλλαγής για τις χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες. Μέχρι του σημείου ολοκλήρωσης των εργασιών υποβολή και ψήφιση νέας κοινοτικής οδηγίας ή κανονισμού η ερμηνεία/εφαρμογή των σχετικών διατάξεων πρέπει να είναι απόλυτα συμβατή με τις κατευθύνσεις που έχουν δοθεί από το ΔΕΚ.

Ενόψει των όσων προαναφέρθηκαν και με κριτήριο αφενός το κατά πόσο οι παρεχόμενες υπηρεσίες δημιουργούν, μεταβάλλουν ή να διευρύνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων από τους τίτλους και αφετέρου το αν πρόκειται για διακεκριμένες, ιδιάζουσες και ουσιώδεις για την παροχή απαλλασσόμενων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών θεωρούμε ότι:

(α) Η συνδρομή σε σχέση με το ύψος των ετήσιων καταρτιζόμενων συναλλαγών (Κεφάλαιο Α2 (δ) της απόφασης 32 του ΔΣ του ΧΑ) καλύπτεται από την απαλλακτική διάταξη με δεδομένο ότι αφορά αντάλλαγμα για τη διαπραγμάτευσή και την εν γένει διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών, πράξεων δηλαδή ουσιωδών για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

(β) Οι χρεώσεις για τη σύνδεση πρόσθετων τερματικών σταθμών του μέλους με το δίκτυο χρηματιστηριακών συναλλαγών (Κεφάλαιο Α3 της απόφασης 32 του ΔΣ του ΧΑ) δεν καλύπτονται από την απαλλακτική διάταξη αλλά υπάγονται σε ΦΠΑ διότι δεν συνιστούν πράξεις ιδιάζουσες και ουσιώδεις για την παροχή των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με δεδομένο ότι έχουν θεσπιστεί όπως αναφέρετε στη σχετική απόφαση ως αντικίνητρο για τη χρήση των υποδομών του ΧΑ.

(γ) **Δικαιώματα του ΧΑ για τη χρήση του Δικτύου Χρηματοστηριακών Συναλλαγών** (ΔΧΣ) από τα Μέλη (Κεφάλαιο Α4 της απόφασης 32 του ΔΣ του ΧΑ) τα ποσά αυτά που καταβάλλονται σε συνάρτηση με τη γεωγραφική περιοχή στην οποία έχουν την έδρα τους οι χρήστες των υπηρεσιών, καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές του κόμβου με τον οποίο συνδέονται με το ΔΧΣ, απαλλάσσονται από ΦΠΑ με δεδομένο ότι αποτελούν το αντάλλαγμα για ουσιώδη και ιδιάζουσα πράξη ως προς την απαλλασσόμενη χρηματοοικονομική υπηρεσία.

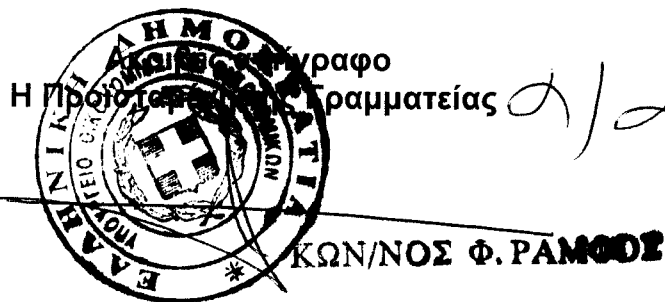
(δ) Τα **δικαιώματα για άνοιγμα Μερίδας Επενδυτή στο Σύστημα Άυλων τίτλων** (Άρθρο 4 της απόφασης 1/153/18.12.2006 της ΕΧΑΕ) απαλλάσσονται από ΦΠΑ διότι αποτελούν το αντάλλαγμα για πράξη ουσιώδη και ιδιάζουσα ως προς την παροχή απαλλασσομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

(ε) Τα **δικαιώματα για τήρηση αξιών στον Ειδικό Λογαριασμό** (Άρθρο 13 της απόφασης 1/153/18.12.2006 της ΕΧΑΕ) δεν καλύπτονται από την απαλλακτική διάταξη με δεδομένο ότι έχουν θεσπιστεί ως αντικίνητρο προκειμένου να μην τηρούνται οι αξίες στον Ειδικό Λογαριασμό και συνεπώς εξ ορισμού δεν συνιστούν ουσιώδες και ιδιάζον στοιχείο για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

(στ) **Οι Συνδρομές Χειριστών Λογαριασμών του Συστήματος Άυλων Τίτλων** (Άρθρο 15 της απόφασης 1/153/18.12.2006 της ΕΧΑΕ) απαλλάσσονται από ΦΠΑ.

Τέλος σημειώνουμε ότι σε κάθε περίπτωση που υπηρεσίες παρέχονται σε εγκατεστημένο εκτός του εσωτερικού της χώρας θα πρέπει να ερευνάνται κατ' αρχάς ο τόπος φορολόγησης των εν λόγω υπηρεσιών και ειδικότερα το αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 5 περ. η' του Κώδικα ΦΠΑ. Ειδικότερα οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες καθώς και οι υπηρεσίες που σχετίζονται με την παροχή του δικαιώματος χρήσης λογισμικού φορολογούνται εκτός του εσωτερικού της χώρας όταν παρέχονται σε λήπτη υποκείμενο εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος ή σε οποιοδήποτε λήπτη (υποκείμενο ή μη) εγκατεστημένο σε τρίτο κράτος.

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης
Ευστάθιος Μιχαλόπουλος

Εσωτερική Διανομή
1. Δ/ση ΦΠΑ – Γρ. Προϊσταμένου
- Τμήμα Β (12), Α (5)